

Posudek bakalářské práce
Nikol Kraftové

Ladislav Vycpálek: kantáta „Blahoslavený ten člověk...“

Univerzita Karlova v Praze – Filozofická fakulta – Ústav hudební vědy
Praha 2011

Nikol Kraftová zvolila za téma své bakalářské práce významné kantátové dílo Ladislava Vycpálka, a to i s ohledem na relativně nedávny pokus o prověření tohoto tvůrčího činu ve změněných společenských podmínkách od jeho premiéry i posledního uvedení před delší odmlkou, tedy v souvislosti s „obnovenou“ premiérou kantáty v Brně, v květnu 2009. Počátečním záměrem bylo soustředit se na recepci díla v proměnách podmínek společenských, ideově politických i hudebně stylových očekávání spojených s významnými dějinnými body v průběhu života skladby. Tento záměr byl ale poměrně brzy narušen hned z počátku zjištěním nad očekávání malé a více méně formální odezvy na novodobou brněnskou premiéru.

Nebudu zde bakalářskou práci popisovat ve smyslu jejího členění a formálních momentů, ale poukážu na otázky, které se před kandidátkou postupně otevíraly v souvislosti s volbou tématu a které spoluurčily formální a koneckonců i obsahové proporce práce. Už při prvních stádiích rekognoskace terénu se začala ukazovat obtížnost tohoto tématu, která se ale současně jevila jako velmi produktivní v tom, že nutila autorku otevírat stále nové otázky a hledat si přístupy, jak na ně odpovídat, hledat a hodnotit prameny pro získání odpovědi včetně pragmatického zjišťování, zda je to v rámci bakalářské práce možné.

Jedna z prvních obtíží spočívala v tom, že Ladislav Vycpálek patří k českým autorům, kteří se již za svého tvůrčího života dostávali z pohledu současníků mimo hlavní proudy určující dobový skladatelský kontext a zjednodušeně řečeno „mimo svou dobu“ vůbec a toto své „zařazení“ si v podstatě zachoval podnes. Navíc jeho skladatelský odkaz, který významně těží z tradice monumentální a závažné (ve smyslu ideově zatížené) tvorby, právě vzhledem ke své povaze vyžaduje při interpretaci své i interpretaci své recepce důkladnou znalost a orientaci nejen v hudebních, ale i ideově politických, tedy mnohem širších kontextech, do nichž byl skladatelem směřován a do nichž v proměnách času vstupoval.

Pokud jde o výchozí situaci, měla ji autorka ztíženu o skutečnost, že to málo z novější literatury, co bylo o skladateli a jeho tvorbě i zmíněné kantátě Blahoslavený ten člověk... napsáno, bylo do značné míry poznamenáno ideologií doby po druhé světové válce, a to i literatura týkající se dobových kritických polemik (míním tu zejm. práce Smolkovy, ale i Zachařové a do značné míry i povrchními floskulemi zatížené kolektivní dvoudílné Dějiny české hudební kultury 1890–1945). To platí, i když tam je aktuální situace podstatně lepší, o obecně historických pohledech na „Vycpálkovu dobu“, tedy dobu vzniku a první recepce skladby.

V průběhu prací se autorce dařilo tříbit si postupně kritický přístup k pramenům i sekundární literatuře, shledávat a shromažďovat jak na základě vyhledávání pramenných „autentických“ výpovědí i zjištění z relevantní sekundární literatury materiál k zodpovězení otázek, jež se před ní, jak zmíněno, otevíraly. Tento proces do značné míry pak odráží struktura předkládané práce, která na jedné straně hledá i nachází odpovědi na formulované otázky, na straně druhé představuje dokumentární soubor materiálu jako základu pro odpovědi na otázky další, zatím nekladené, a v neposlední řadě proměnila autorka svou bakalářskou práci v dokumentární monografii vybraného díla samotného.

Autorka prokázala ve své práci stále se třebící smysl pro kritické přístupy k relevantnímu materiálu, schopnost heuristické práce a formulační dovednost. Její výkon splňuje účel i požadavek na bakalářskou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: výborně až velmi dobře.

V Buštěhradě, 7. 8. 2011

Prof. PhDr. Marta Ottlová